

Sortåret hvidvinge Mosetrolldurt Opret kobjælde Mariehøneedderkop Engkøllesværmer Humlerovbille Hvepsevåge Grøn busksommerfugl Grønspætte

iNaturalist

Brug iNat-appen til ID Okkergul pletvinge Kæmpefluen Harald Tormentil Almindelig mælkeurt Rødrygget tornskade Blåhatjordbi Hedelærke Kantet kohvede

EXMOOR-PONYER OG GALLOWAY-KVÆG

Exmoor-ponyen stammer fra de britiske øer, hvor det er den ældste kendte hesterace. Den ligner meget den oprindelige vildhest, tarpanen, og er særdeles hårdfør. Hestene blev introduceret på Molslaboratoriet i 2016. Gallowaykvæget stammer fra sydvest-Skotland og er særligt egnet til at gå ude året rundt. Dyrene har ingen horn og kan på grund af deres tykke underpels klare selv den vådeste vinter. Kvæget blev introduceret på Molslaboratoriet i 1972.

REWILDING

VIL DU STØTTE ARBEJDET?

For at skabe de bedste rammer for en vildere dansk natur har Molslaboratoriet meldt sig ud af alle landbrugs-støtteordninger, ligesom vi ikke længere sælger kød fra dyrene. Tilsyn, forskning og formidling koster dog stadig penge, så hvis du synes om det, du ser, er du velkommen til at støtte vores arbejde for en vildere, blomstrende og fortryllende natur. Alle støttebeløb går direkte til rewilding-projektet.

Molslaboratoriet – det vildeste sted i #dknatur

[vildnis sb., -set, -ser el. vildnis, -se(r)ne: noget som er vildt og uordentligt, og som dermed står i modsætning til samfund, kultur osv.]

Velkommen til Rewilding Mols. En natur, der passer sig selv, og hvor Exmoor-ponyer og Galloway-kvæg året rundt lever vildt på de i alt 120 hektar naturarealer.

HVORFOR REWILDING?

Idéen med rewilding, genforvildning, er at komme så tæt på den vilde, selvforvaltende natur som muligt. Naturen kan nemlig selv, bare vi giver den muligheden. Men hvis naturen skal være rigtig vild, som den har været gennem millioner af år, skal der også være store dyr. På vores breddegrader gælder det rovdyr som bjørn og ulv samt planteædere som heste, kvæg, bison, vildsvin, krondyr og nu uddøde arter som kæmpehorte, skovelefanter og næsehorn. I vores hegning har vi valgt heste og kvæg, fordi de er relativt lette at holde inde med et simpelt hegn. Hegnet er vigtigt – ellers vil dyrene gå direkte ud på landmandens marker og æde sig tykke og fede.

HVORDAN GØR VI?

I Rewilding Mols benytter vi os af såkaldt reaktiv forvaltning. I stedet for på forhånd at beslutte os for, hvor mange dyr, der er plads til og regulere derefter, lader vi bestanden udvikle sig frit. Eftersom der ikke tilskuds fodres inden for hegningen, er det tilgængeligheden af naturligt plantemateriale, der er med til at

styre antallet af dyr. Når bestanden er blevet for stor, falder den akkurat som i naturen. Normalt vil heste og kvæg dø helt naturligt af sult eller sygdom, men det forbyder Dyreværnsloven. Hvis dyrene ikke kan overleve på arealerne uden "behandling", udtages de i stedet af bestanden. Nogle skydes på stedet, andre sendes til lignende naturprojekter. På grund af sundhedsreglerne må vi ikke lade ådsler ligge på arealerne, som de ville have gjort naturligt.

HVORFOR LIGE HER?

Rewilding Mols er det første rewilding-projekt i Danmark, som foregår på et naturareal "fra øverste hylde" – stopfyldt med sjældne arter, og hvor bestanden af heste og kvæg får lov til at udvikle sig frit uden et forudbestemt loft. Molslaboratoriet er derfor et af få steder, hvor vi for alvor kan lære, hvordan rewilding påvirker og kan hjælpe biodiversiteten.

HVAD VIL DER SKE?

Vi ved ikke, hvor eksperimentet vil ende. Vi er dog helt sikre på, at den skarpe opdeling mellem åbent land og skov bliver blødt op. Formentlig ender landskabet som en mosaik, en slags skovsavanne, hvor lys-åbne arealer veksler med krat og skov. Vi har allerede set, at der er kommet langt flere blomstrende urter

om sommeren, og at der er gødning fra de store planteædere overalt. Begge dele er væsentlige ressourcer, der sikrer et rigtigt liv af insekter – og de fugle, der lever af insekterne! Vi ser også, at gyvel lige nu fylder meget i landskabet, men på langt sigt forventer vi, at den finder et naturligt leje i økosystemet.

MODERNE VIDENSKAB

På Molslaboratoriet er der siden 1940'erne blevet forsket i dansk natur. I rewilding-projektet følges dyrene bl.a. med GPS, arealerne overvåges fra drone, og der er etableret 22 kontrolfelter, hvor vi kan sammenligne projektets helårsgræsning med andre forvaltningsmetoder, fx sommergræsning, vintergræsning, høslæt og manglende græsning. Det er vigtigt, at du ikke forstyrrer forsøgsopstillinger og markeringspæle.

HVAD MED DIG?

Når du går inden for hegnet, går du blandt vilde køer og heste. De skal behandles med behørig respekt, dvs. at du skal holde afstand til dem. Selvfølgelig er det forbudt at fodre dyrene; hvis man fodrer dem, bliver de opsøgende og dermed potentielt farlige. Ellers skal du bare nyde, at der ikke længere er så mange hegn på kryds og tværs i landskabet. God tur!

VILDNIS & VIDENSKAB PÅ MOLSLABORATORIET

REWILDING MOLS

Velkommen

Velkommen til Molslaboratoriet, Naturhistorisk Museum Aarhus' feltstation midt i Mols Bjerge. Molslaboratoriets arealer omfatter 1½ km² naturarealer, hvor der udføres økologisk forskning og eksperimenter med naturforvaltning. Molslaboratoriet kan også bookes som kursussted eller til private fester. Hvis du er interesseret i at gøre brug af Molslaboratoriet eller har spørgsmål, er du velkommen til at henvende dig på tlf. 86 36 25 35 eller molslab@molslab.dk

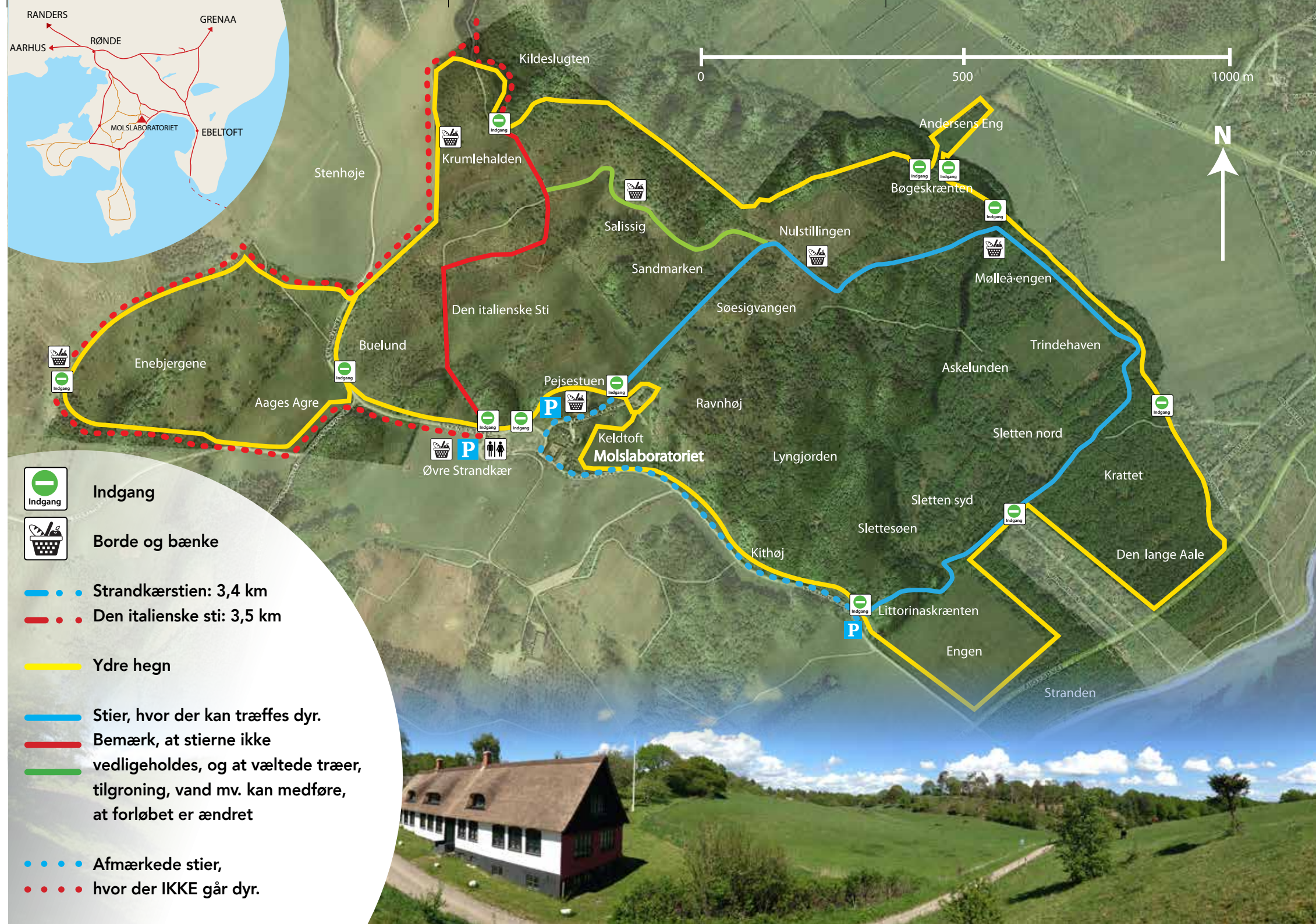
REGLER FOR FÆRDELSE

Hele området er fredet. Der må ikke overnattes i området, og al brug af åben ild er forbudt.

Der er offentlig adgang til arealerne ifølge naturbeskyttelsesloven. Færdsel sker på eget ansvar.

BEMÆRK DOG;

- Det er ikke tilladt at fodre dyrene – aldrig! Hold afstand, og gå aldrig ind mellem dyrene.
- Vi anbefaler, at hunde IKKE medtages i indhegningen. Hvis man alligevel vælger at tage hund med, SKAL den være i kort snor.
- Hvis du cykler i indhegningen, skal du være opmærksom. Du kan møde løse dyr overalt.
- Det er ikke tilladt at ride inde i indhegningen.
- Der kan være sat vildtkameraer op til overvågning og registrering af dyrene og naturen.
- Forsøgsopstillinger må ikke berøres.
- Kørestole og barnevogne er velkomne, men stierne er dårligt egnede.
- Dyrene og området skal behandles med respekt.
- Brug kun officielle indgange, og husk at lukke efter passage. Hegns-led er forbeholdt Molslaboratoriets personale – håndtagene kan være strømførende!

Indgang

Borde og bænke

Strandkærstien: 3,4 km

Den italienske sti: 3,5 km

Ydre hegn

Stier, hvor der kan træffes dyr.

Bemærk, at stierne ikke vedligeholdes, og at væltede træer, tilgroning, vand mv. kan medføre, at forløbet er ændret

Afmærkede stier,

hvor der IKKE går dyr.

Hvis der er akutte problemer med dyrene, så ring til vores VAGTTELEFON PÅ 21 53 09 13.

OM MOLSLABORATORIET

Molslaboratoriets historie går tilbage til 1941, hvor Naturhistorisk Museum fik overdraget brugsretten til gården og arealerne af Ellen Dahl, søster til Karen Blixen. I 1951 blev ejendommen doneret til museet. De ældste dele af selve gården Nedre Strandkær kan dateres til omkring 1730. I dag bruges Molslaboratoriets bygninger som kursussted for universiteter, virksomheder og private grupper. Man kan også leje stedet til private fester. Der er plads til 50 overnattende gæster. Derudover er der kontorer og laboratoriefaciliteter, som benyttes af det faste personale og gæsteforskere.

Læs mere på www.molslab.dk

Mød os på [facebook.com/molslab](https://www.facebook.com/molslab)

Anmeld os på [tripadvisor.com](https://www.tripadvisor.com)

Støt vores arbejde på MobilePay

#rewilding #molslaboratoriet

NATURHISTORISK MUSEUM
MOLSLABORATORIET

Strandkærvej 6 · Femmøller · 8400 Ebeltoft
Tlf: 86 36 25 35 · 86 12 97 77 · VAGTTELEFON 21 53 09 13